

MAGAZIN

cultural-istoric și de informație

REVISTĂ A ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

Director: Vasile TODI

Redactor-șef: Ștefan TARJOC

Unirea cu Roma a Aromânilor

Grecii și sârbii urmăresc de mai bine de un mileniu să-i desființeze, să-i asimileze etnic și religios pe aromâni, urmașii Imperiului Roman de Răsărit. Urmașii decimați și hăituiți atât în Grecia cât și în Serbia, unde persecuția lor continuă și în zilele noastre. Teoretic ei nu ar mai trebui să existe, pentru că de la Schisma din 1054 numai greaca și slavona erau limbi „sfinte” admise în Biserica răsăriteană, care îi boteza cu prenume greco-slav. Turcii i-au apărat de greci dar în sec. XX, după pacea de la București aromânii au pierdut toate drepturile. Pentru occidentali, aromânii erau și mai sunt încă, greco-ortodocși, adică „greci”, care desigur trebuie ajutați, dar ajutați ca niște „latini” care nu-s la Roma. La primitivi, cine nu aparține clanului sunt străini și dușmani. În Codul lui Hamurabi, la hinduși, încă nu existau drepturile omului. Acestea au apărut mai târziu în religiile universale, care, recunosc dreptul de azil a celor prigoniți. În creștinism fiecare om este subiect

de drept. Are drepturi inalienabile, nu pentru că le primește cadou de la stat, ci de la Dumnezeu. Din această perspectivă aromânii, nu numai că nu trăiesc în state conduse de normele unei religii universale, creștine, ci supraviețuiesc încă în robia ortodoxo-comunistă. În concepția secularizată despre lume, Weltanschauung-ul marxist-leninist, toți erau egali, nu există clase sociale, naționale și conducătorii întruchipau, erau chiar în numele rațiunii, Dumnezeu care-i conduce pe toți cei din „Lagăr”, indiferent dacă voiau sau nu, pe cele mai înalte culmi ale civilizației și progresului. În acest sistem social-politic, nu existau drepturile omului decât pentru tribul dominant, ca în comuna primitivă în care totul aparține tuturor, și „cine nu-i cu noi e împotriva noastră”. Primitivitatea societății ortodoxo-comunistă este cu atât mai inacceptabilă cu cât se deosebește de triburile sălbatice din păduri, prin modernitate. Cred totuși că ea s-a prăbușit brusc odată cu lichidarea lui

Prof. dr. Viorel ROMAN
consilier academic la Universitatea din Bremen
(continuare în pag. a 2-a)

Colțul credinței strămoșești

Despre iubire

Despre iubire nu se poate vorbi artificial. Iubirea înseamnă lacrimi, suferință, părere de rău. Iubirea înseamnă a te gândi, a te implica, a trăi, a colabora, a ajuta, a sprijini, a mângâia, a da sfat, tot ce se face din punct de vedere al binelui. Când este vorba să-l aleg pe aproapele meu, problema se împarte și este foarte fină.

Chiar Mântuitorul, la un moment dat, întreabă într-una din cuvântările sale: „Iertăm sau facem dreptate?” Când iubeste Dumnezeu? Când iartă sau când face dreptate? În ambele cazuri iubeste. Atâta timp cât face dreptate, pedepsește pentru a curma păcatul, tot din iubire, căci, dacă nu s-ar curma păcatul, s-ar strica și alții în raport cu forma păcatului iar în momentul în care Mântuitorul iartă, la fel iubeste.

Ca și creștinii, noi trebuie să trăim iubirea creștină. Cine poartă ură, păcat de moarte săvârșește. În vrăjmașul tău să arunci cu pâine și cu sare, ca să grămădești pe capul lui carbuni aprinși. Dar, ca să împlinească legea lui Hristos, Ortodoxia are nevoie și de demnitate. Sunt cazuri în care noi, dacă iubim, trebuie să alegem. Și uite ce frumos spune Mântuitorul prin gura Apostolului Pavel, în epistola către Tit: „De omul eretic, după întâia și a doua mustrare, depărtează-te”.

Părintele CALISTRAT
de la Bărnova

Poezii interzise

A fost o vreme când în România se putea aresta și interzice orice. Chiar și poezia. Dar, în 1989, la Timișoara, în Banat, au murit oameni, mulți oameni, ca așa ceva să nu mai fie posibil.

Imn Morților

Morminte dragi, luminează vie,
sporite'nt'r'una an de an,
noi v'auzim curgând sub glie,
ca un șuvoi subpământean!

Ați luminat cu jertfe sfinte
pământul, până'n temelii,
căci arde țara de morminte,
cum arde cerul de făclii.

Ascunse'n lut, ca o comoară,
morminte vechi, morminte noi,
de vi se pierde urma'n țară,
vă regăsim mereu în noi!

De vi s'au smuls și flori și cruce
și dacă locul, nu vi-l știm,
tot gândul nostru'n el v'aduce,
îngenuncheri de heruvim.

Morți sfinți în temniți și prigoane.
Morți sfinți în lupte și furtuni,
noi am făcut din voi icoane,
și vă purtăm pe frunți cununi.

Nu plângem lacrima de sânge,
ci ne mândrim cu-atâți eroi.
Nu! Neamul nostru nu vă plânge,
ci se cuminecă prin voi.

Radu GYR

OMENIA ROMÂNILOR FAȚĂ DE PRIZONIERI

În această ordine de idei, ni se pare obligatoriu ca situația evreilor pe care autoritățile românești i-au deportat în Transnistria să fie judecată și apreciată prin comparație cu situația românilor care, în aceeași perioadă, au avut parte de o soartă asemănătoare. Ne referim la românii din Ungaria, în mod deosebit la cei din Transilvania de Nord-Vest, cedată în august 1940 statului ungar prin Diktatul nazist de la Viena. De asemenea, îi avem în vedere pe românii care au gustat din „omenia” sovietică, în Siberia sau la Vorkuta mai ales, fie ca prizonieri de război, fie ca populație civilă dislocată și deportată din Bucovina și Basarabia în perioada iulie 1940-iunie 1941. Va trebui să se ia în calcul, pentru comparație, și soarta pe care au avut-o în România prizonierii de război aliați (sovietici, englezi și americani), de la care ne-au rămas **numai** mărturii pozitive, de recunoștință pentru tratamentul de care au avut parte, tratament literalmente fără pereche de umanitar, de omenos. Numai așa, într-un **tablou complet**, cu toate datele pe masă, putem să apreciem omenia sau lipsa de omenie a românilor, făcând un calcul global și comparativ al situațiilor în care, în acei ani, românii au fost victime nevinovate, ale unor abuzuri și nedreptăți criminale, sau au produs ei abuzuri asupra unor victime nevinovate. Considerăm că încă nu este prea târziu pentru a se efectua un studiu

comparativ între statele lumii angajate în cel de al II-lea Război Mondial cu privire la felul cum s-au comportat cu populația civilă în

zonele de ocupație și cu prizonierii de război. Disponibilitatea românilor de a aduce azi

Ion COJA

(continuare în pag. a 2-a)

ACCEPTAREA ROMÂNIEI ȘI BULGARIEI ÎN U.E.

Ca orice economie în expansiune, Uniunea Europeană se va extinde inerent, până la acoperirea întregului spațiu

capitaliștilor, asigurarea drumurilor de acces (atât pentru desfacere cât și pentru aprovizionare cu materii prime și produse energetice) etc... într-un cuvânt, cerințele globalizării îi determină pe cei ajunși demult la „masa belșugului”, să ne primească mai devreme ori mai târziu. Așa cum am fost admiși în NATO, datorită poziției strategice, ori posibilităților de achiziționare de armament și disponibilității de utilizare a forței armate în zone conflictuale unele provocate și întreținute deliberat, așa vom fi admiși în UE din cauze celor enumerate mai sus, (și a altora ce nu se declară) și tot așa vor fi admise țările desprinse din fosta Yugoslavia, Albania; Moldova de peste Prut cu Ucraina, apoi Turcia și mai apoi Israel, Georgia etc...

Extinderea ca proces continuu nu se va opri până la epuizarea posibilităților sau ciocnirea violentă de alte interese ale altor țări (Rusia, China, Țările arabo-musulmane, ori chiar SUA. Voturile contrare din Parlamentul European au fost determinate nu atât de factori economico-financiar, politici interne etc., cât mai ales de interese contrare lărgirii U.E. ca de exemplu:

– diluarea ponderii unor state prin lărgirea parlamentului cu 45 de noi parlamentari (Polonia, Ungaria, Franța, Germania);

disponibil. Necesitățile legate de desfacerea mărfurilor produse, de acoperirea nevoilor de materii prime, de valorificare a disponibilităților tehnice, nevoile de forță de muncă ieftină care să maximizeze profiturile

Ștefan TARJOC

(continuare în pag. a 2-a)

ANUL XII
Nr. 5 (135)

MAI
FLORAR

ADRESA INTERNET
http://www.geocities.com/magazinmr
e-mail: magazinmr@yahoo.com

ISSN:
1453-2700

2005

OMENIA ROMÂNILOR FAȚĂ DE PRIZONIERI

(urmărire din pag. 1)

reparații morale și materiale celor pe care, în mod nedrept, i-au făcut să suferă nu poate funcționa decât în paralel, în reciprocitate cu disponibilitatea de a da socoteală de faptele proprii a celor ce au făcut din români victime nevinovate în aceeași perioadă, în anii celui de al II-lea Război Mondial,

Atragem în mod deosebit atenția asupra omeniei singulare, excepționale, rar sau nemaîntâlnită la alții în timpul celui de al II-lea Război Mondial, a omeniei cu care românii i-au tratat pe prizonierii de război ori s-au comportat ca armată de ocupație. Ca români, dar și ca oameni, istoricii noștri se fac vinovați de ignorarea acestui subiect, de totalul dezinteres arătat unei ipostaze omenesti deosebit de onorantă pentru însăși speța umană. Ar merita dezvoltat și cercetat însuși faptul că s-au găsit în România activiști comuniști, activiști și profesioniști ai minciunii, mulți dintre ei evrei comuniști, care au decis că trebuie ascunsă această dimensiune a prestației românești în istorie: românii ca armată de ocupație, în URSS. Ungaria și Cehoslovacia și românii ca gazde ale unor importante contingente de prizonieri de război. Cităm în acest sens consemnul după care aviatorii anglo-americani acționau atunci când erau nevoiți să se salveze prin parașutare: să facă tot posibilul să cadă prizonieri la români, nu la germani! Era bine cunoscut la Londra și Washington modul civilizată și omenos în care românii, dintotdeauna, își tratează prizonierii. E greu de imaginat de ce românii ar fi avut un comportament diametral opus față de evreii strămutați în Transnistria, dedându-se la crime dintre cele mai înfricoșătoare, crime pentru care nu avem altă dovadă decât relatările unor indivizi exaltați, marcați de un discernământ precar, ale căror depoziții în mod vizibil nu au calitatea de mărturie juridic valabilă.

Este trist și deprimant să constăți că guvernul american, Senatul și Congresul S.U.A. nici până azi nu s-au învrednicit să rostescă cuvântul de mulțumire și recunoștință față de poporul român, față de însuși Ion Antonescu, pentru condițiile de prizonierat pe care le-au avut în România cei aproximativ 1000 de aviatori americani și britanici. În schimb, aceleași autorități americane îl judecă cu toată asprimea pe Ion Antonescu și implică poporul român pentru fapte și crime nici până azi dovedite că s-au petrecut!

Este și mai deprimant să citești literatura, recent concepută de mercenarii ai scrisului, despre închipuite suferințe evreiești pricinuite de români în Transnistria. O sub-literatură angajată în **strategia nerușinată a vânătorilor de daune și despăgubiri de pe urma unui Holocaust inventat!** Vreme de 50 de ani, cât timp martorii - în primul rând evrei, erau în viață și puteau să confirme sau să infirme, nici unul dintre numeroșii și talentații scriitori evrei din România sau plecați din România nu au scris despre Transnistria ca despre un tărâm al sălbăciei și neomeniei românești! Și nu au acuzat nici autoritățile românești de genocid, de holocaust! Abia în ultimii ani, pe urmele lui Elie Wiesel, care i-a acuzat pe români chiar și de crimele săvârșite de autoritățile de la Budapesta, au apărut câteva cărți penibile, mincinoase, care profită de dispariția cvasi-totală a unor martori autentici ai acelor ani. Dar chiar și aceste cărți - căci există și-n minciună o limită, aș numi-o instinctivă - citite atent, dezvăluie, fără voia autorilor, că dimensiunile celor petrecute în Transnistria nu justifică niciunul din genocid, de holocaust, și mai ales nu justifică cifrele apocaliptice puse în circulație de propaganda holocaustizantă.

Unirea cu Roma a Aromânilor

(urmărire din pag. 1)

Nicolae Ceaușescu și procesul lui Slobodan Miloșević. Azi, România și Serbia sunt pe drumul respectării drepturilor omului, a refacerii statului de drept și a integrării în Europa. În acest elan de recuperare a timpului pierdut și armăniilor vor să-și găsească locul într-o societate deschisă, democratică, dar se izbesc de aceeași barieră. În ciuda faptului că orice om are dreptul la libertatea gândirii, de conștiință și religie, acest drept incluzând și libertatea de a-și schimba religia sau convingerea, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerea, singur sau împreună cu alții, atât în public, cât și privat, prin învățătură, practici religioase, cult și îndeplinirea riturilor" (art. 18 Universal Declaration of Human Rights), în multe din țările pierdutele Macedoniei, lor nu li se îngăduie asta.

Există o singură șansă ca aromânii să iasă de sub obediența greco-slavă și anume, aceea ca prin unirea cu Roma ei să revină în Europa.

ACCEPTAREA ROMÂNIEI ȘI BULGARIEI ÎN U.E.

(urmărire din pag. 1)

- dirijarea de fonduri importante din partea U.E. către noii primiți în anii următori;

- repartizarea unor cote funcție de ponderea noilor veniți la consumul de oțel, producția de vin, lapte, carne, etc.;

- apariția în sistem a concurenței neîngrădite a producătorilor români și bulgari, cu producătorii consacrați mai ales în zona produselor ecologice, dar chiar și la autoturisme etc.

Toate acestea împreună cu considerente politice legate de structura parlamentului european (partidul popular socialist sau liberal) au determinat unele încercări de amânare a aderării noilor state și vor continua prin clauzele de salvgardare, ce implică constrângeri prin monitorizare continuă. De fapt celelate foruri și instituții supranaționale F.M.I. Banca Mondială, O.N.U., UNESCO; Banca Europeană de Dezvoltare etc. urmăresc aceleași țeluri. Subordonarea pe toate căile de către marile Puteri a celorlalte țări, bineînțeles în numele celor mai nobile principii și țeluri (progres, combaterea sărăciei și subdezvoltării, eradicare, boli, protejare mediu etc...). Dovadă că aceste principii sunt doar afișate de intervenția din Irak, distrugerea Yugoslaviei, nesemnarea de către SUA a Protocolului de la Kyoto de reducere a eliberării în atmosferă a substanțelor poluante, neadmiterea judecării de către

Curțile Internaționale a abuzurilor efectuate de armata SUA etc.

Cu toate că an de an cresc în lume efectele dezastruoase a eliberării în atmosferă a gazelor poluante și cu toate că SUA e cel mai mare poluator din lume (aproape 50% din poluarea prin gaze se efectuează în stratul de ozon, tocmai de SUA nu acceptă reducerea poluării. Cu toate că SUA e în rolul de jandarm mondial și prezența sa militară e cvasigenerală, tocmai EA nu acceptă judecarea abuzurilor de către Tribunalul Internațional. În rest prin forța economică ce o are impune în mass-media mondială imaginea pe care o dorește și regimul țintă ce trebuie pedepsit economic sau militar. Așa se poate justifica intervenția din Irak, din Panama, dintr-o insulă din Caraibe sau Cuba, din Afganistan, Coreea de Nord, Siria sau Iran. Marile puteri hotărăsc dacă sunt teroriști în Cecenia, în Irak, în Palestina sau altă parte a lumii. Tot ei hotărăsc cine suportă sancțiuni internaționale, cine primește ajutoare și cine merită să fie numit erou național ori terorist fără Dumnezeu. Asemenea politici globale impun și prezența unor conducători mondiali. Dacă nu se va constitui curând necesitățile armonizării politicilor o impun, dacă e și nu-l cunoaștem o să-l aflăm, iar dacă nu trebuie cunoscut până când politica lui va coincide cu necesitățile întregii lumi, n-avem decât să facem presupuneri și supoziții, ori să ne rugăm la Dumnezeu tuturor.

ȚURA PRESEI ROMÂNEȘTI

Imeilurile lui Terente

Bă Ninele

Viața-i un complex de factori! Hai că team spart cu cugetarea asta care a ziso antrenorului meu, că e deștept rău, la mîntea lui mai pui 5 bani și i-ți iei o ascuțitoare. Apropo de bani, viața e un complex de factori, parcă ți-am mai zis, așa că nu știu ce să fac cu leu acesta greu, cum oi fi când o-i (oi se scrie dezlegat sau legat ca prietenele lui ne-a Gigi) lua salariu 2 sau 3 mii de lei, cît dădeam io la ștergătorii de parbrize. Va fi greu Ninele cu leul greu, dar e și mai greu fără el, cum zicea un poet de acum 200 de ani. „La băi, la Mehădia, cine avea bani mânca macaroane, cine navea, sta și se uita”. Păi ne-a Gigi nui cu macaroane, el e cu cașcavalul, ca și Borcică, cel mai cult vînzător de gaze de pe strada lui. Lei grei, cașcaval, mă doare în pix, buzunarul s-ă fie plin și să cînt „am un ban și vreau săl beu iuhuu!” Altfel, Ninele, ești sănătos, voinic? Ce noutăți mai sunt la noi în comună? Păcat că lau mierlit pe Ceaușescu, că acesta ne făcea comuna oraș și MAT-ul comunal era Mall acum.

Te-am pupat, Terente
„Fanatik” nr. 26

Fabrica de medalii Ion Iliescu

Fostul președinte Ion Iliescu a decorat în ultimul său mandat peste 16600 de persoane. Membrii PSD sau persoanele fidele social-democraților au avut întâietate la fabrica de medalii patronată de Iliescu. La o analiză atentă a listelor cu decorații se vede că acordarea distincțiilor a fost transformată de fostul președinte dintr-un act de recunoaștere a unor merite deosebite într-un bălci ieftin, în care valoarea a fost amestecată cu nonvaloarea iar reputația cu controversa. Surprinzător este că la finele mandatului PSD, mai-marii fostului partid de guvernământ s-au încăpățânat în a-i decora taman pe cei mai controversați membri ai săi. Ion Dumitru, fostul șef al Romsilva, Tudor Tănăsescu, fostul director al vănilor, Constantin Sava, fostul secretar general al Senatului sau Tudor Bisteanu, șeful Aeroclubului României.

„Evenimentul zilei” nr. 4082

D.A. DE UNDE!

Acu pe undeva or avea și noii guvernanți dreptate, căci, ocupați cu vînătoarea mai mult în țarcul pesediștilor, gazetariilor le-a mai scăpat câte ceva. De exemplu, că aroganța și incompetența n-au regim de monopol și sunt distribuite uniform, fără deosebire de rasă, sex, naționalitate sau culoare politică.

„Bănățeanul” nr. 204
Ioan Crișan

Fost polițist craiovean – amendat pentru că „are moacă de fraier și este maimuțoi”

Ionuț Pârvulescu

Agentul de circulație Marius Vlăsceanu, de la Biroul Poliției Rutiere Dolj, a dat un avertisment scris unui fost coleg care își parcase autoturismul ilegal. Numai că la rubrica motivelor pentru care l-a sancționat pe conducătorul auto Gheorghe Toșa, la finalul procesului-verbal, agentul Marius Vlăsceanu menționează despre cel amendat: „De asemenea are față de maimuțoi și este un mare fraier”. Mențiunea se regăsește pe procesul-verbal seria AX, nr. 0092001 și a fost înscrisă la rubrica „a săvârșit următoarele”. Agentul craiovean nu s-a oprit însă aici și a mai scris pe procesul-verbal că „a avea moacă de fraier și a fi un mare maimuțoi” sunt infracțiuni pedepsite de „art. 174 și art. 180, pct.1/2/26 din reg. OG 9% 62”. În realitate ordonanța respectivă se referă la autorizarea serviciilor de telecomunicații. La finalul procesului-verbal, conducătorul auto sancționat este de acord cu agentul care a întocmit avertismentul, declarând că „nu are nici o obiecție, recunoaște și regretă faptele comise”.

Ionuț Pârvulescu
„Gândul” anul 1 nr. 3

Praful de pe toba de eșapament

Cei trei traficanți de heroină care au fost prinși săptămîna trecută în Caraș-Severin transportau marfa cu mașina unui polițist din Călimănești. Bine că n-o ascundeau în burta cănelui de la antidrog.

Domnul să ne aibă-n plajă!

Slujba de înviere de pe plajă s-a ținut la Mangalia, unde a oficiat același IPS Teodosie. Mai bine se ținea la Constanța, ca să se ia lumină direct de la far.

Poliția va avea și divizie de scurtieri

S-au micșorat standardele la admiterea în poliție: 165 cm la bărbați și 160 cm la femei. Va urma probabil o nouă licitație cu cântec la poliție, ca să se aleagă cel care va face chipiul pentru poliștii mai scunzi.

„Academia Cațavencu” nr. 698

Bucuria fraților

Într-o toamnă frumoasă ca umbra din ochii unei chivuțe, aflându-mă la Băile Herculane ca invitat la Congresul Spiritualității Românești, l-am întrebat pe Theodor Meleşcanu, pe atunci ministru de externe, care crede dânsul că ar fi cei mai buni cetățeni români: maghiarii ori aromânii? Ca orice diplomat mi-a răspuns printr-o întrebare. Că nu-i totuna i-am răspuns, să mergeți la Bruxelles având în stânga minoritatea maghiară – deloc comodă – și singură, ori să aveți în dreapta și minoritatea aromână. Din păcate, sensul vorbelor mele nu au putut fi „prinse” de urechile cât două antene radar ale lui Meleşcanu. Mi-am amintit întâmplarea recent, când aromânii cer să ajute poporul român ca minoritate națională. A bon entendeur, salut.

Am mai spus de multe ori că nu îmi place să plec de acasă. Și atunci când totuși o fac, o fac în mare măsură de dragul altora. Iată însă că în această primăvară, primind invitația Comunității Aromâne din România de a face parte din delegația ce urmează să viziteze comunitățile aromâne din

Prezenți în noaptea de înviere la Catedrala Aromână din Viena, frumoasa familie a lui Vanghiu Zega, din Italia

foștul Imperiu Habsburgic, m-am bucurat și pentru mine. Viena primind 50 de machedoni dintr-o dată, se poate numi un oraș aflat sub ocupație armânească. Personal, Viena mă copleșește cu trecutul mai mult decât mă cucerește cu prezentul.

Plimbându-mă pe străzile ei lăturalnice cu ecou de temniță, mi-am amintit că aici Mihail Boiagi, a publicat la 1813 Gramatica aromânească. Și tot aici, mari negustori, bancheri și industriași aromâni vor deveni renumiți prin contribuția lor la dezvoltarea economică a Imperiului Habsburgic. În acest sens le amintesc prietenilor mei, avocat Sterhiu Ianoș și distinsului doctor Dumitru Piceava vorbele economistului Alexander Peez, care în lucrarea sa „Die griechischen Kaufleute in Wien” apărută la 1888 spunea: „Evoluția economică a Austriei datorează mult și nu poate fi concepută fără contribuția negustorilor aromâni de la Viena, și cu deosebire, a acelora veniți din Moscopol”... Despre prezența moscopolenilor la Viena scrie printre mulți alții – dar mai documentat, A. Hâciu în lucrarea sa „Aromânii”. E perioada în care împăratul Franz Iosef acordă Patenta Toleranței, la 1781, contribuind astfel la creșterea numărului de aromâni din imperiu și implicit, la înflorirea acestuia, cunoscut fiind că aromânii, erau principalii furnizori de impozit.

Ion Puznava (Franța), alături de sufletul comunității aromâne din București, economistul Stila Beca

Ce lucru ciudat, aici la Viena a ajuns faimos ca poet și pictor al Curții imperiale Hristu Jeta, căruia azi, țări ca Bulgaria, ori Serbia, îi dispută originea. O fi

bănuieț el ceva dacă a plecat să se stingă la Mănăstirea Bojoiaxlenski de lângă Moscova. Oricum, aromânul rămâne primul creator de versuri din cele două țări amintite.

Economistul Stila, pe care un alt scriitor economist, domnul Sterie Paris l-a caracterizat admirabil de exact numindu-l „Stila om’lu-al Dumiză” ne invită din prima seară, la o dimineață a punctualității. Omul acesta, conducător de iure al delegației noastre, are o inimă de adolescent. Într-un fel, domnia sa și avocatul Stere Ianoș au fost pe toată durata deplasării noastre, cele două motoare care au păstrat bucuria întâlnirii la cote înalte. Cât despre respectul pentru ora stabilită...

“Artileria grea” a delegației noastre

aromânii de austrieci? O țară mai mică decât am avut noi, cu o populație insignifiantă numeric, locuită în antichitate de triburi germanice, fascinează și astăzi lumea civilizată. Să fie oare unul din motive, acela că la 1156 a devenit ducat în cadrul Imperiului romano-german? Oricum ar fi, Austria astăzi, este o floare la fel de frumoasă ca și celelalte aflate în buchetul catolic, îngrijit de Vatican, cu infinită îndemânare.

Ne adunăm totuși, cu o întârziere de o oră. Oare cum o fi străbătut Alexandru cel Mare peste 1200000 de kilometri, întemeind un imperiu de trei ori continental cu strămoșii noștri? Directorul Institutului de Studii Sud-Est Europene, domnul dr. Thede Kahl, armânul de limbă germană cum îmi place să-l numesc, și căruia îi voi dedica un capitol aparte, minunată gazdă a noastră la Viena, oftează cu o înțelegere cordială.

Program lejer în prima zi. Doamna avocat Elena Ianoș despre care chiar și gurile cu limbă de lemn recunosc că „e mare”, deși ea abia dacă ajunge cu tocuri cu tot la 1,70, dar sigur, în momentul expunerii pledoariei urcă spre

înălțimi celeste, mă întreabă dacă știu unde se află Casa de Comerț, fondată în 1766 de Kiriac Basile și cei trei frați ai săi: Mărgărit, Cherița și Costa. Nu cunosc, dar știu că Kiriac Basile a ajuns la Viena pe la 32 de ani și figurează în Registrul de Conscripțiuni ca fiind din Macedonia, de rit grecesc, neunit, importator în Austria de bumbac, cafea, țesături etc. Ei au întemeiat la Viena, asemenea altor frați aromâni, adevărate dinastii economice. Urmași ai lor, au devenit peste ani mari filantropi ori iluștri diplomați, cum ar fi cazul lui Constantin și Alexandru Basile. Elena Ianoș, născută Piștalu și alintată de zei și soț Lenuș, are un mod majestuos de a asculta și de a vorbi. Oratoria sa – după cum am aflat c-ar fi și imagistă și inventivă cu egală măsură.

A fost o zi încărcată această primă zi a șederii noastre la Viena. O Viena frumoasă și curată ca satul meu când era locuit numai de nemți. Atunci, tot satul mirosea a var și a tei în floare. Și teii Vienei sunt gata să răspândească dragostea cu care sunt îngrijiți și în această primăvară capricioasă ca o nălucă iubită pe fugă. Știți dumneavoastră ce copac ciudat e teiul? Ia auziți:

„Teiule, tu nu dai fructe;
Recunoști, rodirea doare,
Numai tu din toți copacii
Știi să te oprești la floare.”

Familia aromână Kahl, din Viena

O fată frumoasă răsând poate descreți fruntea zbârcită a lumii. De răsul ei oare zambesc a râde, vorba lui Sadoveanu, și cei doi tineri aromâni?

Fata din fotografie, îmbrățișată cu bucurie protectoare de criticul și scriitorul Nicolae Trifon (Franța), este posesoarea unui glas frumos, ca un curcubeu de stări. Ea este cunoscută și publicului românesc cu numele de scenă Ianula. În tricou alb, scriitorul matematician as. univ. Alexandru Gica. Primul din dreapta, Cola Beca, un om înțelept ca un celnic. Cel cu cărlibana, fascinantul om și avocat Sterie Ianoș, vicepreședinte al Comunității Aromâne din București, ținându-l aproape pe președintele Departamentului de Tineret al Organizației Internaționale a Aromânilor, Alexandru Todi, alături de care a depus o coroană de flori la mormântul lui Ludwig van Beethoven

În zori vom vizita probabil Cimitirul Central din Viena. Acolo unde odihnesc foarte mulți aromâni care au consolidat cu mintea și cu banii lor imperiul. Austria e recunoscătoare. Sunt multe dovezi elocvente în acest sens. Și recunoștința, precum se vede, ajută la măreția unei națiuni. Acolo odihnește și cea mai mare parte a vestitei familii de industriași și armatori Spirta. Originari din Siatiste (Grecia), ei s-au stabilit în imperiu pe la sfârșitul secolului al XVIII-lea. Dar atunci când s-au stabilit, nu au venit cu mâna goală și întinsă ci darnică înfiptă în chimir. Dovadă au fost cele 13 vase de transport fluviale pe Dunăre, ori rețelele de magazine de la Zemun, cu sucursale la Pancevo, Novi Sad etc.

Averi, averi ale strămoșilor mei risipite printre și pentru străini. Averi care nu au adus nici un folos neamului nostru. Oameni, pe care poporul meu, dacă i-ar uita, ar da o pildă înțeleaptă tinerilor săi, care ar afla astfel că cei care-și uită datoria față de propriul popor, pierd recunoștința neamului.

Vasile TODI

Masoni români celebri

VASILE ALECSANDRI (1821-1890): scriitor și om politic. Participă la Revoluția de la 1848, la unirea Moldovei cu Țara Românească, în 1859. În 1857 era membru al unei loji francmasonice din capitala Moldovei.

NICOLAE BALCESCU (1819-1852): om politic, istoric, economist, scriitor și gânditor democrat-revoluționar. Participă activ la Revoluția din 1848, pregătită, în prealabil în cadrul societății secrete (loji masonice) "Frăția". Secretar al Guvernului

Revoluționar Provizoriu de la 1848 A avut un rol de seamă în stabilirea obiectivelor revoluției din Țara Românească, în conducerea și orientarea acesteia. A fost figura cea mai înaintată a Revoluției de la 1848 din Țările Românești, unul dintre cei mai proeminenți revoluționari europeni.

ION C. BRATIANU (1821-1891), om politic. Fratele lui Dumitru C. Brătianu. De mai multe ori ministru și prim-ministru. Participă la Revoluția de la 1848, face parte din Divanurile Ad-hoc (1857), este membru ai Partidului Liberal (din 1860) și fondator ai Partidului Național Liberal (1875), ministru de Finanțe (1866), de interne (1867, 1876) și de Război (1867), prim-ministru (1881). A avut un rol important în orientarea politicii externe românești către Puterile Centrale. Membru de onoare al Academiei Romane (1885), inițiat în francmasonerie în 1846 la Paris, în Loja "Ateneul Străinilor"; tot aici se afiliază Lojii Trandafirul Perfectei

Tăcerii în care i se acordă, la 14 iulie 1847, gradul de Maestru. În 1848 era afiliat Lojii bucureștene "Frăția", după care se reîntoarce la Paris, unde va fi arestat după câțiva ani pentru participare la atentatul împotriva lui Napoleon al II-lea. Se întoarce la București și fondează, în 1857, alături de alți frați reveniți și ei din exil, Loja "Steaua Dunării". A participat la acțiunea de înlăturare de la conducerea țării a domnitorului Alexandru Ioan Cuza.

Masoneria între întrebări și răspunsuri

Sorturi ale Ordinului II, III și IV ale Ritului Francez. Modele propuse de Casa Guerin în timpul Primului Imperiu

• De ce este francmasoneria o societate secretă?

Francmasoneria nu este o societate secretă, dar ținutele lojilor, ca și ale multor altor asociații, sunt private, fiind deschise numai membrilor. Regulile și idealurile Francmasoneriei sunt cunoscute publicului. În multe zone locașurile de întâlnire sunt folosite și de comunitatea locală pentru activități non-masonice. Membrii confreriei sunt încurajați să vorbească liber despre Francmasonerie.

• Care sunt secretele francmasoneriei?

Secretele Francmasoneriei constau îndeosebi în modurile tradiționale de recunoaștere a membrilor, care nu sunt folosite în mod discriminatoriu, ci numai pentru a proba apartenența la ordin în anume situații, cum ar fi participarea la lucrările unei alte loji.

• Ce se întâmplă pe parcursul ținutei într-o lojă?

Întâlnirea masonilor într-o lojă se numește ținută. În linii mari, ținuta are trei părți. În prima parte se discută chestiuni administrative legate de ținuta precedentă, se fac propuneri și trieri ale candidaților la inițiere, au loc discuții pe probleme administrative și în cazul eventualelor alegeri de ofițeri sau demnitari ai lojii respective, se comunica știri și se citește corespondența. În partea a doua, se derulează ceremonia admiterii unor noi masoni sau a înaintării în grad. În partea a treia se citește un studiu pe teme masonice sau de interes masonic, util pentru îmbunătățirea spirituală a tuturor fraților.

• Nu este demodat să se folosească astăzi ritualuri în loji?

Ritualul este o profundă experiență împărtășită de masonii participanți la o ținută. Folosirea alegoriei și simbolismului face ca principiile ordinului masonic să fie mai ușor de

întipărit în mintea fiecărui candidat.

• De ce francmasonii depun jurămintele?

Noii membri, depun jurămintele solemne în ce privește comportamentul în lojă și în societate. Fiecare membru, jură să țină secrete cuvintele și semnele prin care poate dovedi că e francmason, Francmasonii nu fac jurămintele strâmbe. Ei jură să se ajute reciproc în orice situație dificilă dar, numai dacă acest sprijin nu intra în conflict cu îndatoririle lor față de Dumnezeu, față de legea profană, față de familiile lor sau dacă nu încalcă responsabilitățile lor cetățenești.

• De ce se pedepsește încălcarea îndatoririlor?

În prezent nu mai există pedepse fizice. Probabil se mențin cele morale. Totuși, pedepsele fizice erau adesea simbolice și nu se știe sigur dacă au fost îndeplinite vreodată După lungi discuții s-a renunțat la ele în anul 1986.

• Sunt îndemnați Francmasonii să-și favorizeze frații în detrimentul altor persoane?

În nici un caz. Aceasta ar fi o folosire greșită a calității de membru și este de competența disciplinei masonice. La intrarea în Masonerie, fiecare candidat afirmă fără echivoc că nu se așteaptă la nici un câștig material. În mai multe rânduri, pe parcursul tuturor inițierilor sale, i se amintește cu tărie că orice încercare de a beneficia de tratament preferențial sau câștiguri materiale pentru sine sau pentru alții reprezintă o interpretare greșită a calității de membru care nu va fi tolerată. Constituția masonică pe care fiecare frate e dator să o știe, cuprinde reguli stricte cu

privire la abuzul de calitate de membru. Încălcarea acestora, poate atrage pedepsirea, care merge de la suspendarea temporară până la radiere. Cu toate acestea, e un lucru natural ca masonii să simtă o afinitate reciprocă și această afinitate să aibă urmări în viața de zi cu zi.

• Este adevărat că francmasonii se ajută numai între ei?

Nu. Din cele mai vechi timpuri, Francmasoneria a fost implicată în activități caritabile. De la începuturile ei, a acordat sprijin nu numai văduvelor și orfanilor francmasonilor, ci și altor oameni, neimplicați în Francmasonerie. În timp ce unele activități caritabile vizează în special masonii sau rudele acestora, prin multe altele se acorda sprijin organizațiilor non-masonice.

• Sunt masonii ateii sau împotriva religiei?

În România în prezent funcționează două rituri: Ritul Scoțian Antic și Acceptat și Ritul York, care aparțin Masoneriei regulate. Unele entități masonice, precum Marele Orient al Franței, s-au declarat agnostice, adică în imposibilitate de a cunoaște ceva despre existența lui Dumnezeu. Ca atare, ele au eliminat orice referire la Marele Arhitect al Universului, au scos Cartea Sacră dintre luminile lojii și au modificat gradele creștine, renunțând la amintirea lui Iisus Hristos. Se poate deci susține că ele, sunt practic atee și în mod cert anticreștine.

Prima reprezentare a unui mason francez, cu șort, echer și compas

Dar în Masoneria regulată situația este alta. Masoneria regulată nu este în nici un caz atee ori împotriva religiei. Ea implică dimpotrivă credința în Dumnezeu și în principiile divine. Fiecare candidat este liber să-și declare religia și să o practice. Francmasoneria regulată nu-și îndruma membrii spre o anumită religie și nu oferă modele. Ea se ocupa de relațiile între oameni, iar religia, de relația între om și Dumnezeu sau.

• De ce masonii numesc Cartea Sfântă Cartea Legii Sacre și nu Biblia?

Pentru creștini, Cartea Legii Sacre este Biblia. O parte importantă din francmasoni nu sunt creștini și pentru aceștia Biblia nu este Cartea Sfântă și ei vor face jurămintele pe Cartea care e considerată sfântă în religia lor. Biblia va fi întotdeauna prezentă într-o lojă regulată românească, dar, cum organizația primește în rândurile sale oameni de diferite religii, este numită Cartea Legii Sacre. Astfel, când se face referire la Cartea Legii Sacre în timpul ceremoniilor, pentru o persoană care nu este creștină, aceasta va fi Cartea Sfântă a religiei sale, iar pentru un creștin, aceasta va fi Biblia.

A consemnat A.T.

București – Noul Ierusalim

În marele oraș sfânt București, simbolic numit Noul Ierusalim, se va construi cel mai monumental lăcaș spiritual de comunicare cu Dumnezeu denumit Centrul Divin Suprem (există actualmente această construcție - este Casa Poporului - n.a.) având reprezentanți evoluți spirituali din toate neamurile ce vor forma Fraternitatea Veghetorilor Iluminați. Reconstrucția orașului va fi într-o oarecare măsură operă a întregului neam omenesc. Centrul spiritual va avea și 101 biserici inelare și armonic orânduite, în care se va sluji mărturisindu-se credința în Isus, în toate limbile pământului.

Această operă arhitecturală va fi materializarea sublimei colaborări a tuturor stilurilor pământene ingenios armonizate într-o lucrare măreață cum alta n-a mai fost.

Va fi unicul loc din lume unde îngerii, în orice clipă, vor putea fi văzuți împreună cu oamenii de pe pământ.

Fericiți vor fi toți cei ce vor străbate pământul României, respirându-i aerul, căci toată țara va fi invadată de pelerini dornici să descopere pe Dumnezeu. Toate locurile sfinte din această țară vor fi un prilej de slăvire a lui Isus Cristos.

Poporul rus este primul popor din lume care se va alătura Noului Ierusalim cu toată evlavie, urmat de poporul grec, armean, indian, etiopian, ca apoi să dea năvală toate popoarele. Cei din urmă vor fi englezii, fiindcă vor ține mândria încăpățânării să nu plece genunchii într-o țară străină.

O parte din America va dispărea (probabil în război - n.a.), iar cea rămasă se va alătura noii familii a creștinătății. Ferocitatea poporului german și încăpățânarea poporului turc se vor schimba radical. Turcii se vor creștina, popoarele germane se vor îmblânzi, trufia dominării va dispărea. Poporul francez va fi aspru sancționat, poporul italian își va pierde întâietatea dorită, popoarele Africii și Oceanului Pacific se vor creștina și ele.

Lupta dintre lumină și întuneric în această vreme va fi cât se poate de aprigă căci Anticristul cu toate uneltele lui va lupta împotriva credinței adevărate. Vor fi nimiciți bunii creștini. Singurul loc de pe fața pământului netulburat de prigoana lui Antihrist va fi Bucureștiul, Cetatea Sfântă a Noului Ierusalim, în care vor pătrunde numai spre sfârșitul vieții pământești, când vor ucide pe cei doi sfinți Ilie și Enoh (doi martori ai lui Isus când vor avea o forță spirituală asemănătoare aceleia a lui Ilie și Enoh - n.a.).

Cristian NEGUREANU

Vremea recunoștinței

„Sunt fericit că mi s-a dat prilejul, întâiul Rege al României Unite, să aduc prinosul de recunoștință al poporului român la mormântul aceluia care, prin lupta sa, a contribuit la înfăptuirea unității naționale... Providența a făcut ca românismul ardelean, lovit de tirania maghiară, să fie scos din amorțire de un român macedonean, Andrei Șaguna.”

Ferdinand I

(La comemorarea a 50 de ani de la trecerea „între cei drepti și sfinți” a lui Andrei Șaguna)

Adresă către Patriarhia României privind necesitatea sanctificării primului mitropolit ortodox al românilor din Transilvania și Banat, Andrei Șaguna (1809-1873)

Parlamentul României. Senat
Comisia pentru cultură, artă și mijloace de informare în masă
Nr. XXI/20/11.03.1998.

Către,
PATRIARHIA ROMÂNIEI

Alăturat vă înaintam declarația politică intitulată „Scrisoare privind necesitatea sanctificării primului mitropolit ortodox al românilor din Transilvania și Banat, Andrei Șaguna (1809-1873)”.

Declarația a fost susținută în plenul Senatului la data de 9 martie 1998, cu ocazia împlinirii a 150 de ani de la numirea lui Andrei Șaguna ca episcop titular al Episcopiei Sibiului și 125 de ani de la intrarea acestuia în lumea umbrelor.

Suntem convingși că argumentele aduse pentru sanctificarea SA merită a fi luate în considerare și că vor fi permise cu înțelegere de Biserica Ortodoxă Română.

Cu aleasă prețuire,
senator Justin TAMBOZI

Negustori aromâni

Biserica lui Nicolae Ceaușescu

„No, no nostalgicilor, nu este vorba de genialul de la Scornicești, ci de un negustor craiovean, priceput în afaceri.

Jupânul Nicolae Ceaușescu, trecut primul în pisania bisericii din strada Alexandru Ioan Cuza nr. 67. Ctitorul cel mai de vază n-a avut zile multe, soția. Dina din Vișoara, nu s-a învrednicit la copii, iar fiul adoptiv. Nicolae, rudă de sânge a sa, a dispărut și el prematur, în 1826. Întreaga avere a Ceaușeștilor a rămas moștenire bisericii.

Faptele bune se uită adesea, așa s-a întâmplat și cu amintirea lui Nicolae Ceaușescu, numele său a fost uzurat de un așa-zis negustor grec Hagî Enuși (lanuși), pe numele său întreg Hagî Enuși Costa Petru. Copiii săi au ajuns mari arendași, moșieri și afaceriști. Faptul că acești „greci” se simțeau ca la ei acasă, ba chiar și-au desfășurat afacerile la București, Craiova, Sibiu. Slatina și în sudul Dunării, indică adevărata lor origine.

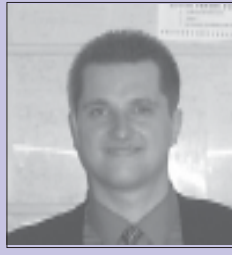
Bătrânul Costa Petru era aromân din Moscopole, mare oraș al aromânilor sud-dunăreni, distrus în două rânduri (1769 și 1788) de turcii lui Ali Pașa din lanina. Un oraș aromân, de șapte ori mai mare decât Atena. Negustorii săi au emigrat, în urma acestor evenimente tragice, în Austro-Ungaria, în alte țări europene, unde au întărit bazele unor companii comerciale și colonii aromâne, au alcătuit clasa financiară a imperiului, astfel petrecându-se lucrurile în Transilvania, Țara Românească, Moldova, state în care majoritari erau frații lor români.

Asemenea lor făcuseră afaceri în aceste țări cărvănării, negustorii și cei ce aprovizionau armatele osmanliăie, aromâni de origine, cu mult înainte de vremea lui Mihai Viteazul, căruia unii cercetători aromâni din România, precum Justin Tambozi, îi regăsesc un ascendent aromân, prin mama lor, Tudora, sora Cantacuzinilor.

Hagî Enuși a fost aromân, o „spune” nu doar onomastica tatălui - Costa Petru, ci și prenumele lui, Enușu, Ene, Enuș, lane, lana etc. care sunt hipocoristice ale lui Ioan, întâlnite numai la români și aromâni. La greci, din Ioan derivă Zoan, Zanet, sub influența italiană apar Geani, Geanoglu, Genet, iar la aromâni, prin asociere cu adjectivul turcesc „kara”, care înseamnă „negru”, se impun Caragiani, Caraiani etc. De altfel, după cum au remarcat sârbul D.I. Popovici, cehul Jirecek, germanul Gustav Weigand și alți cercetători avizați, aromânii ajunși în diaspora, în alte țări se recomandau drept „greci”, constituind un adevărat „ferment” civilizatoriu și cultural în sud-estul Europei, cum avea să remarce marele om de cultură aromân Constantin Papanace.

Mai ales după 1788, mulți aromâni aleg Craiova ca reședință a afacerilor lor,arendând sau cumpărând moșii în Oltenia, dezvoltând afaceri prin Sibiu, Orșova și Timișoara, până la Budapesta, Viena, în tot Vestul Europei, între aceștia, celebrii au devenit boierii și baronii... Hagî Moscu, Dumba, Mocioni, Nacu sau însemnați oameni de afaceri ori bancheri: Gojdu, Mocioni, Orghidan, părinții viitorului mitropolit Andrei Șaguna. La Craiova, aromânii se incluseră în viața colectivității române, ctitorind biserici, cișmele publice, făcând acte filantropice, precum frații Nanu, Piru Ceaușul (Biserica de la Podbanița), Petre Boj (Biserica Sf. Mina); au zidit hanuri celebre, precum cel al lui Dumba, lângă casa lui, un alt aromân, Jean Mihail, va înălța un palat, azi, Muzeul de Artă.

Ion VULPE

Symbolismul oului de Paște

Oul este considerat a fi un simbol al vieții, de aici dezvoltându-se ideea că el stă la baza creației, substituit al divinității primordiale. Soarele este comparat deseori cu un ou. Astfel, oul devine un izvor de lumină care le naște pe toate. Izvoarele arheologice atestă, cu

multe secole înainte de Hristos, obiceiul de se face cadou de Anul Nou, în special, ouă roșii; tinerii romani își trimiteau ouă roșii la sărbătoarea zeului Ianul. Vechii chinezi credeau că Cerul și Pământul formează un ou uriaș de pasăre : așa cum coaja de ou învelește gălbenușul, tot astfel Cerul ar fi învelișul Pământului. Oul de pasăre sau cojile lui, pot aduce frumusețe și sănătate, belșug și rod bogat, pot să lege sau să dezlege oamenii, etc.

Ouăle au fost vopsite la început în galben și roșu, culorile soarelui, iar apoi au fost decorate cu chipul lui Iisus Hristos, cu figuri de îngeri, cu un miel și altele.

Ouăle roșii erau oferite în general băieților, iar pentru fete se pregăteau ouă albe cu diferite motive pictate, numite perdiți de către poporul aromânesc. Roșul este un simbol al principiului vital, culoare a focului, a sângelui și a nemurii.

Întorcându-se de la biserică, membrii familiilor de aromâni se așezau la masă, gustând din ouăle și pasca sfințită. După ce mâncau tradiționala carne de miel și pită (plăcinta) de Paști, ei cicneau câte un ou roșu spunându-și „Hristolu anghie” și „Di-alihea anghie”, după care mai ciocnesc un pahar cu vin roșu.

La aromâni ca și la toate popoarele slave și chiar la germani și francezi, este obiceiul de a oferi oul spart învingătorului. La români există credința că cel ce nu vrea să dea oul spart după ciocnire învingătorului, îl va mânca pe lumea cealaltă împutit sau cu păcură.

Dacă cineva vrea să afle dacă este om norocos, trebuie să ia cu el în ziua de Paști un ou roșu, pe care, după ce a fost sfințit la biserică, îl păstrează la candelă până la anul următor, când trebuie spart. Dacă oul este aproape gol, persoana respectivă este fără noroc iar dacă el este plin înseamnă că acea persoană va avea noroc în viață.

În prima zi a Paștelui, fiind sărbătoarea intimă a familiei, nu se vizitează decât rudele foarte apropiate, Paștele fiind, în general, o meditație asupra vieții care învinge moartea, asupra vieții eterne.

La aromâni se obișnuia ca Paștele să țină o săptămână, timp în care se făceau hore mari în mijlocul satului unde oamenii consumau carne de miel, ouă roșii și vin.

Aromânii au multe datini și credințe legate de oul de Paște. Se spune că este bine să îți minte cu cine ai ciocnit primul ou de Paște, pentru că de te vei rătăci în pădure, și te gândești la numele aceluia om, afli numaidecât drumul; sau, dacă atunci când te speli, în dimineața primei zile de Paști pui în cana cu apă un ou roșu și un ban, vei fi rumen și sănătos tot restul anului; sau, în ziua de Paști, nu este bine să arunci cojile ouălor afară pentru că îți arunci norocul.

Nicolae GHIȚA

CARTE FRUMOASĂ, CINSTE CUI TE-A SCRIS!

În primul rând, am bucuria să semnalez o nouă carte semnată de colegul și prietenul meu Ion Vulpe, cunoscut pentru preocupările lui statornice, de a pune în evidență, pe baze științifice solide, numeroase și importante aspecte ale originii, limbii și rolului aromânilor în evoluția spiritualității spațiului european, în genere și a celui balcanic, în special.

Scriitorul, lingvistul și istoricul Ion Vulpe are deja o bogată și competentă operă scrisă, referitoare la istoria creștinismului primar și a românilor în perioada genezei lor, ca popor. Dintre cărțile lui care au ecou în conștiința specialiștilor, dar și a iubitorilor de istorie, amintim: „Românii de dinainte de Christos, un popor mai multe patrii”, „Martiriul”, „Teofania”, „Ferestre spre rai”, fără a mai aminti colaborările în revistele de specialitate, participările la manifestările științifice naționale și internaționale etc.

În al doilea rând, mărturisesc, cu toată sinceritatea, că această nouă carte este neîndoielnic cea mai cuprinzătoare, ca paletă diacronică și sincronică a istoriei, ca varietate de opinii, deplin justificate și inedite, privitoare la reconsiderarea izvoarelor documentare,

scrisă cu vervă, cu spirit polemic, care atestă într-adevăr, că aromânii constituie prima temelie de zidire a poporului român, încă înainte de creștinarea sa, că ei fac astfel parte integrantă, prin limbă și faptele lor, din istoria neamului românesc.

În al treilea rând, această carte se vrea un dureros semnal de alarmă și are ca țel necesitatea susținerii fraților noștri de sânge și conștiință romanică de la sud de Dunăre, care, și astăzi, în forme mai rafinate și uneori mai perfide, sunt privați de autoritățile unor state balcanice, culmea, în plin proces de democratizare și europeanizare economică și spirituală, încercând să împiedice - suntem convingși, fără succes - afirmarea aromânilor în viața civică, socială, dar și autodeterminarea lor culturală și religioasă.

Laud această carte și astfel meticulozitatea și profesionalismul autorului, care mi-a făcut bucuria să-mi descopere, în documentele colbuite de vreme și vremuri, un bunic matern de origine aromână.

Profesor doctor Alecu Bogdan,
membru corespondent
al Academiei Române
București, 4 aprilie 2005

Fântâna cu miracole

★ Statutul unor miracole menționate îndeosebi în scrierile biblice.

Lui Iisus i se atribuie o serie de vindecări miraculoase. Multe din performanțele sale au fost reeditate de-a lungul vremii și sunt și astăzi accesibile unor oameni dotați cu un potențial de câmp energetic mai amplu. Sigur, în jurul unor astfel de oameni se nasc întotdeauna legende și asta o vedem petrecându-se sub ochii noștri, dar în 2000 de ani! De altfel, într-o lucrare apărută în zilele noastre și intitulată „Evangelhia păcii de Iisus Christos după Ioan” și pe care autorul Edmond Szekely ne spune că a tradus-o după versiunile în arameică și slavonă ale originalului, găsite la Vatican și biblioteca regală Habsburg, Iisus demonstrează indubitabil cunoștințe de medicină naturistă, de psihologie umană și de medicină psihosomatică nemenționate până acum în scrierile canonice. Și faptul nu trebuie să ne surprindă. Vom vedea că toate religiile au ca punct de plecare științele ezoterice, care presupuneau existența unui fond teoretic bine încheat și cu consecințe practice asupra tuturor laturilor existentei umane. Mai mulți comentatori laici ai istoriei lui Iisus amintesc de posibila instruire a sa în mijlocul Eseniilor, care erau posesori ai unei cunoașteri ezoterice și aveau noțiuni medicale de certă valoare. De altfel, cel care știe ce înseamnă a evolua spiritual până la atingerea experiențelor de transcendere a conștiinței nu-și mai pune întrebări nici asupra sursei și nici asupra capacităților unor astfel de oameni. În contextul discutat ne apare plauzibil ca Iisus să fi primit misiunea de a fonda o religie care să fie, cum a și fost în mod cert la început creștinismul, o hrană spirituală pentru toți dezmoșteniții soartei. Să observăm, ca efect psihologic, cât de mângâietor, de alinător sună cuvintele lui Iisus: „Veniți la mine voi cei ce sunteți oboseți și care suferiți în lupte și necazuri. Căci pacea mea este o înfinită bucurie”. Sau: „Pace vă las vouă... Să nu vi se tulbure inima și nici să se înspăimânte”. (Ioan, 14, 27).

Dumitru CONSTANTIN-DULCAN